

Forslag til folketingsbeslutning om etablering af transmissionssystem m.v. for naturgas.

Fremsat den 9. marts 1977 af *Wilhelm* (VS), *Steen Folke* (VS) og *Kurt Hansen* (VS).

Folketinget opfordrer regeringen til at fremskynde gennemførelsen af de i energiplanen opstillede projekter vedrørende produktionsanlæg, søledning, hovedtransmissionssystem og distributionsnet for naturgas, således at den del af projekterne, der i regeringens energiplan er forudsat realiseret inden 1985, i stedet realiseres inden 1981.

Bemærkninger til forslaget.

Forslaget er et led i et samlet kompleks af forslag, som tilsigter en alternativ energipolitik, hvor hovedmålet er uafhængighed af de multinationale kapital-koncentrationer, hvor dette mål søges nået ved energibesparelse, selvforsyning og spredning af den resterende, nødvendige import på flere leverandører, og hvor forslagene samtidig tager sigte på beskæftigelsen.

Baggrunden for dette konkrete forslag.

Regeringens energiplan forudsætter, at naturgas fra Nordsøen i 1985 bidrager med 25 mio Gcal til den danske energiforsyning. Hvilket er betinget af en investering på 5,8 mia kr. i de i forslaget nævnte anlæg.

Der er intet teknisk til hinder for at fremskynde denne plan som led i en alternativ energi- og beskæftigelsespolitik. De forudsatte leverancer er for den første fases vedkommende alene baseret på de allerede kendte fund af naturgas i den danske del af Nordsøen, og den for udnyttelsen nødvendige teknologi er velkendt.

Som bekendt har handelsministeriets tilsyn med DUC i sin rapport fra sidste efterår konkluderet, at de gjorte gasfund er tilstrækkelige til en økonomisk fordelagtig udnyttelse. Denne konklusion, som byggede på indhentede ekspertudtalelser (fra de Golyer & McNaughton), var netop grundlaget for tilsynets påstand om, at DUC havde fortabt bevil-

lingsrettighederne m. h. t. gassen, fordi man ikke allerede på det i 1974 foreliggende grundlag havde iværksat en indvinding — en påstand, som blev støttet af kammeradvokaten og af justitsministeriets eksperter.

Med den forlængelse af eneretsbevillingen, regeringen tilstod DUC ved aftalen af 15. juli 1976, er det suverænt overladt til DUC — som for 70-80 pct. tegnes af tre multinationale olieselskaber med en klar interesse i at fastholde Danmarks afhængighed af den størst mulige olieimport — at afgøre, om der overhovedet skal indvindes gas fra den danske del af Nordsøen i de kommende ti år. Dermed er et væsentligt element i regeringens energiplan i realiteten underlagt olieselskabernes vetoret. På denne baggrund er det klart, at betydelige investeringer i anlæg af den art, som forslaget omtaler, ikke vil kunne planlægges ensidige iværksættes, før DUC eventuelt om nogle år meddeler, at man tillader indvinding af naturgas. Derfor betragter forslagsstillerne nærværende forslag som meget tæt sammenknyttet med forslaget om folkeafstemning om ekspropriation af retten til efterforskning og indvinding af råstoffer i den danske undergrund. Dette forslag er ganske vist blevet afvist af det samme flertal, som stod bag forlængelsen af eneretsbevillingen sidste sommer, men VS agter at tage spørgsmålet op igen ved først givne lejlighed. Naturgasen skulle efter regeringens energiplan af maj 1976

udgøre det største bidrag til den alternative energiforsyning. Ikke desto mindre er de nødvendige anlæg for naturgassens ilandføring og distribution helt forsvundet i SD/LO's beskæftigelsesplan af januar 1977, som dog ellers foregives at være en *fremskyn-delse* af regeringens energiplan. Dette skyldes selv-sagt, at regeringen i mellemtiden har fraskrevet sig garantien for indvinding for slet ikke at tale om ilandføring af gas fra den danske del af Nordsøen. På den baggrund er det uomgængeligt, at ekspropriationsspørgsmålet må tages op igen, senest i forbindelse med DUC's „endelige rapport“ i maj 1978, og at den nødvendige udbygning ikke bør afvente DUC's forgodtbefindende, således som SD/LO-pla-nen har indrettet sig på.

Økonomi og beskæftigelse.

Forslaget indebærer som nævnt en samlet investering på 5,8 mia kr. over en periode på godt fire år.

Hvis blot 50 pct. af denne investering omsættes direkte i indenlandsk beskæftigelse, vil det svare til ca. 35.000 helårsbeskæftigede eller godt 8.000 hvert år.

Ifølge regeringens energiplan og handelsministe-rens besvarelse af spørgsmål nr. 533 (se F. 1975-76, sp. 11429), stillet af VS, er beskæftigelseeffekten af disse investeringer noget lavere. Det er ikke nær-mere specificeret, hvordan ministeren når frem til sine tal, og forslagsstillerne forbeholder sig at ar-bejde videre med disse spørgsmål med henblik på en afklaring af, hvor stor en del af det pågældende arbejde der kan og bør udføres af danske arbejdere. Men indtil da skal vi henholde os til ministeriets opgivelser, som indebærer, at de her omtalte pro-jekter vil give anledning til en indenlandsk be-

skæftigelse svarende til 29.000 helårsbeskæftige-de. I gennemsnit for perioden vil det herefter betyde fuld beskæftigelse for 7.000 pr. år.

De pågældende anlæg forudsættes at være stats-finansierede og -ejede. Såvel den samfundsøkono-miske som den statslige nettoudgift bliver væsent-lig mindre end den anførte bruttoudgift. Samtidig opnås en hurtigere besparelse på importerede råstoffer og deraf følgende varige forbedringer af valutabalance og betalingsbalance.

Det skal bemærkes, at forslagsstillerne finder det uforsvarligt fuldstændigt at bortøde et værdifuldt råstof med så mange anvendelsesmuligheder som naturgas ved altovervejende at anvende det som brændsel. Derfor er indvindingen af naturgas i den samlede oversigt over virkningerne af VS' alterna-tive energipolitiske beskæftigelsesforslag ikke til-lagt den samme oliebesparende effekt som i rege-ringens energiplan, idet gassen i væsentligt omfang forudsættes anvendt som råstof i petrokemisk industri, indenlands eller udenlands. (For de øko-nomiske, valutamæssige og betalingsbalancemæs-sige overslag spiller dette dog ingen umiddelbar rolle.)

De økonomiske og beskæftigelsesmæssige virk-ninger vil blive mere detaljeret behandlet i den skriftlige fremsættelse af VS' energipolitiske beskæf-tigelsesforslag under ét.

Forslaget er en genfremsættelse af et af VS i fol-ketingsåret 1975-76 fremsat forslag (se Folketinge-tidende 1975-76, forhandlingerne sp. 11862 og til-læg A sp. 4513), der ikke kom til 1. behandling, og som derefter blev genfremsat i folketingsåret 1976-77, 1. samling, se Folketingets Forhandlinger sp. 341 og 1549 og tillæg A sp. 685.